

Asia: VN/10378/2019

Lausuntopyyntö henkilötunnuksen uudistamista pohtineen työryhmän loppuraportista

Lausunnonantajan huomiot ehdotuksen vaikutuksista oman organisaation näkökulmasta

Toimintatapoihin liittyvät suorat ja epäsuorat vaikutukset

Toimintatapoihin ja prosesseihin liittyvät suorat ja epäsuorat vaikutukset ovat huomattavia. Henkilötunnuksen uudistaminen tarkoittaa useiden tietojärjestelmien päivittämistä sekä tiedonohjaukseen liittyviä muutoksia mm. kuntaorganisaation ja valtionhallinnon tietojärjestelmien integraatioissa. Muutoksia tulee tehdä ainakin sivistyspalveluiden, teknistenpalveluiden, sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä henkilöstöhallinnon ja talouspalveluiden toimintatapoihin ja tietojärjestelmiin.

Arvioidut kustannusvaikutukset

Muutokset aiheuttavat huomattavia kustannuksia, koska muutoksen alaisia tietojärjestelmiä on useita ja ne ovat ulkoisten palveluiden tuottajien hallinnoimia. Kustannusvaikutusten hallinnoimiseksi, olisi hyvä, jos siirtymäajalla valtiohallinto organisoi valtion rahoittamia projekteja, joilla päivitetään tietojärjestelmiä ja järjestetään tarpeellinen muutoksen hallinnointi ja ohjaus sekä informointi.

Muut vaikutukset

-

Aikataulu ja siirtymäajat

Uudistuksen toteuttaminen ei työryhmän ehdottamassa aikataulussa ole realistinen, valtion ja kuntien tämän hetken kokonaistilanne huomioon ottaen.

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kaupunginhallitus päätti, että Kaarinan kaupunki antaa seuraavan lausunnon koskien henkilötunnuksen uudistamista pohtineen työryhmän loppuraporttia:

Toimintatapoihin ja prosesseihin liittyvät suorat ja epäsuorat vaikutukset ovat huomattavia. Henkilötunnuksen uudistaminen tarkoittaa useiden tietojärjestelmien päivittämistä sekä tiedonohjaukseen liittyviä muutoksia mm. kuntaorganisaation ja valtionhallinnon tietojärjestelmien integraatioissa. Muutoksia tulee tehdä ainakin sivistyspalveluiden, teknistenpalveluiden, sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä henkilöstöhallinnon ja talouspalveluiden toimintatapoihin ja tietojärjestelmiin.

Muutokset aiheuttavat huomattavia kustannuksia, koska muutoksen alaisia tietojärjestelmiä on useita ja ne ovat ulkoisten palveluiden tuottajien hallinnoimia. Kustannusvaikutusten hallinnoimiseksi, olisi hyvä, jos siirtymäajalla valtiohallinto organisoi valtion rahoittamia projekteja, joilla päivitetään tietojärjestelmiä ja järjestetään tarpeellinen muutoksen hallinnointi ja ohjaus sekä informointi.

Työryhmän ehdotus on muilta vaikutuksiltaan hyvä. Nykyinen henkilötunnus kantaa oikeaan käyttötarkoitukseen nähden tarpeetonta tietoa henkilön sukupuolesta ja syntymäajasta. Henkilötunnuksen uudistamisessa tulee ottaa huomioon, että jatkossa henkilötunnusta käytetään ainoastaan henkilön yksilöintiin. Tunnistamiseen käytettävä henkilötunnus muodostaa merkittävän riskin digitaalisessa toimintaympäristössä ja siksi helposti muistettava ja henkilön ominaisuuksista kertova henkilötunnus tulee uudistaa.

Uudistamisen yhteydessä tulee arvioida myös mahdollisuus muuttaa uudistettua henkilötunnusta esim. identiteettivarkauksiin liittyvissä tapauksissa. Nykyisen henkilötunnuksen vaihtaminen henkilötunnuksen vuodettua rikollisiin käyttötarkoituksiin on käytännössä mahdotonta.

Biometrinen tunnistaminen on järkevää. Erityisesti, jos biometrinen tunnistaminen toteutetaan yhteistyössä EU:n tasolla, jolloin henkilöön liittyvä biometrinen tieto on yhteismitallista muiden Euroopan Unionin valtioiden kanssa. Tämä edes auttaa henkilöiden tunnistamista ja yksilöintiä nykyistä tehokkaammin. Lisäksi työryhmän ehdotus, että biometrinen tunnistaminen toteutetaan nykyisillä tietovarannoilla, on hyvä. Ei ole tarkoituksenmukaista rakentaa uutta rekisteriä olemassa olevien rekistereiden rinnalle ja Poliisilla sekä Maahanmuuttovirastolla on vakiintuneet ja tehokkaat prosessit biometrinen tunnistaminen keräämiseen, käsittelyyn sekä hallinnoimiseen.

Kaupunginhallituksen käsityksen mukaan saavutettavat hyödyt eivät ole riittäviä suhteessa hankkeesta aiheutuviin varsin merkittäviin kustannuksiin. Uudistuksen toteuttaminen ei työryhmän ehdottamassa aikataulussa ole realistinen, valtion ja kuntien tämän hetken kokonaistilanne huomioon ottaen.

Virtanen Riikka

Kaarinan kaupunki - Kaarinan kaupunginhallitus 11.5.2020 § 117.

Valmistelijat: Sosiaali- ja terveystoiminnan johtaja Mikko Pakarinen, tietosuojavastaava
Tapani Rinne ja hallinnon asiantuntija Juuso Alatalo